MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta ta' l-1 ta' Gunju, 2007

Citazzjoni Numru. 310/2006

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fil-25 ta’ Settembru, 2006 li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett:

1. Illi l-attur u l-konvenuta B żżewġu fit-18 ta’ Mejju, 1991, kif jirriżulta miċ-ċertifikat hawn anness u mmarkat bħala Dok. “A”.

2. Illi minn dan iż-żwieġ huma kellhom tifla li llum għandha tlettax-il sena, kif jirriżulta miċ-ċertifikat hawn anness u mmarkat bħala Dok. "B";

3. Illi l-kunsens tal-partijiet għaż-żwieġ imsemmi kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha li, kif ukoll kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża, għamlitha impossibbli għall-istess partijiet li jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

4. Illi l-kunsens tal-konvenuta nkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

5. Illi l-kunsens ta' l-attur inkiseb b'qerq dwar kwalita' tal-konvenuta li mix-xorta tagħha fixklet serjament il-ħajja miżżewġa;

6. Illi għalhekk iż-żwieġ bejn il-partijiet kien null u invalidu fil-liġi;

7. Illi l-esponent jaf personalment bil-fatti kollha dikjarati u debitament enumerati;

Għaldaqstant, għar-raġunijiet hawn premessi l-attur umilment jitlob li din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddeċiedi u tiddikjara li ż-żwieġ bejn il-kontendenti ċċelebrat fit-18 ta' Mejju, 1991, kien null u invalidu għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi u dan ai termini ta' l-Artikolu 19 (1) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta b'mod ġenerali, u b'mod speċifiku a tenur tal-provvedimenti tal-paragrafi (c), (d) u (f) ta' l-istess Artikolu 19 (1) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta, u għalhekk tordna li ssir l-annotazzjoni opportuna fl-Att taż-Żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta li tibqa' minn issa inġunta għas-

subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta tal-konvenuta.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta’ l-attur u tal-konvenuta u ta’ omissis.

Rat il-verbal tas-sedta tad-9 ta’ Frar, 2007 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fit-18 ta’ Mejju, 1991 a bażi ta’ l-artiklu 19 (1) (c), (d) u (f), tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenuta ppresentat affidavits fejn ikkonfermat dak li qal l-attur.

Kif pero’ dejjem irritenew il-Qrati Maltin; “*F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabilita’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*” (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta’ l-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

L-artikoli ċitati mill-attur jirrigwardjaw;

19 (1) (ċ) – qerq fuq il-kwalita’ ta’ parti li mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta’ xi parti jkun inkiseb b’esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ beda b’diversi problemi li ħafna minnhom kienu kkawżati mill-konvenuta anke jekk dak li ġara ma kienx kollu tort tagħha minħabba li t-trobbija li kellha ma tantx kienet waħda feliċi minħabba l-alkoliżmu ta’ missierha. Għalhekk meta l-attur beda jieħu interess fiha ħadet pjaċir u skond hi stess l-attur għandu karattru ferrieħi u ċajtier ħafna. Sfortunatament ftit qabel iżżewġu hija ltaqgħet ma’ raġel miżżewweġ u mill-ewwel ħasset li kienet tħobbu u fi kliemha stess baqgħet għaddejja bit-thejjijiet għaż-żwieġ għaliex ma riditx li toffendi lill-attur. Naturalment dan irriżulta f’sitwazzjoni ferm agħar għaliex għalkemm għamlet sforz qatt ma setgħet tħobb lill-attur.

Naturalment dwar x’ġara wara ż-żwieġ, dan hu immaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa’ dawl fuq l-istat ta’ fatt ta’ qabel iż-żwieġ, iżda anke hawn, fil-fehma tal-Qorti hemm indikazzjonijiet li ż-żwieġ kien vizzjat. Naturalment kien hemm id-disgwid imsemmi bejn il-partijiet fis-sens li finalment isseparaw u kulħadd beda jgħix ħajtu.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta’ Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi provat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskludiet iż-żwieġ innifsu jew eskludiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirraviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibilta' bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċita' li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti fil-waqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċita' intellewali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. "

Fir-rigward ta' diskrezzjoni, il-konvenut kellu tlieta u għoxrin (23) sena meta żżewweġ u l-konvenuta tnejn u għoxrin (22)

sena, u għalhekk lanqas wieħed ma jista' jirraviża nuqqas ta' kapaċita' li wieħed isib kultant fi żwiġijiet fejn il-partijiet ikunu żgħar ħafna fl-eta'. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif ġia' ingħad, il-konvenuta baqgħet għaddejja u daħlet għaż-żwieġ nonostante l-fatt li kienet tħobb lill-ħaddieħor – eventwalment hija marret tgħix ma' dan l-individw. L-attur effettivament ġie ngannat minn dan u għalhekk hemm ukoll il-kawżali indikat mis-sub-inċiż (ċ) fuq imsemmi.

Għal dawn il-mottivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fit-18 ta' Mejju, 1991. L-ispejjeż ikunu a kariku tal-konvenuta.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------